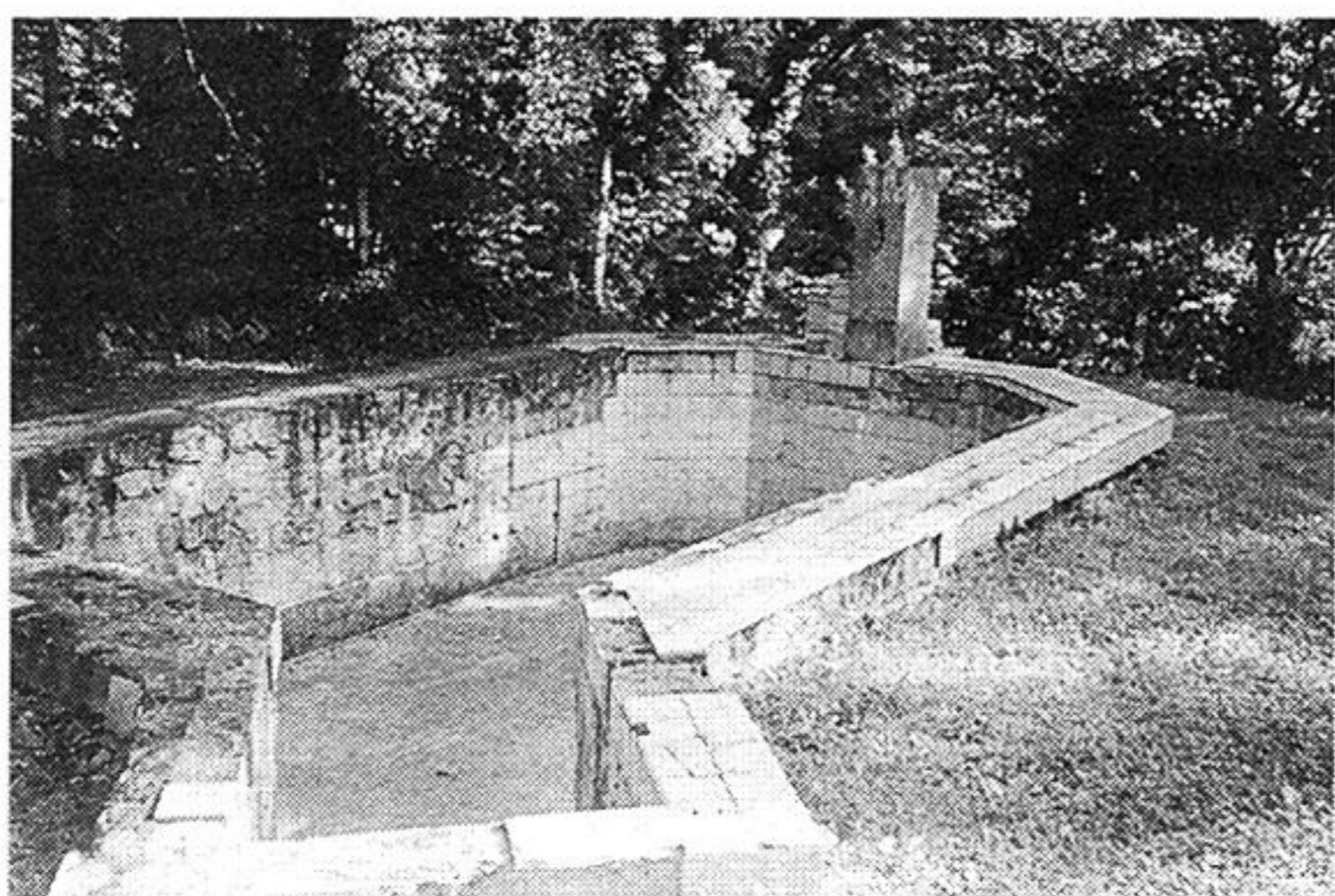

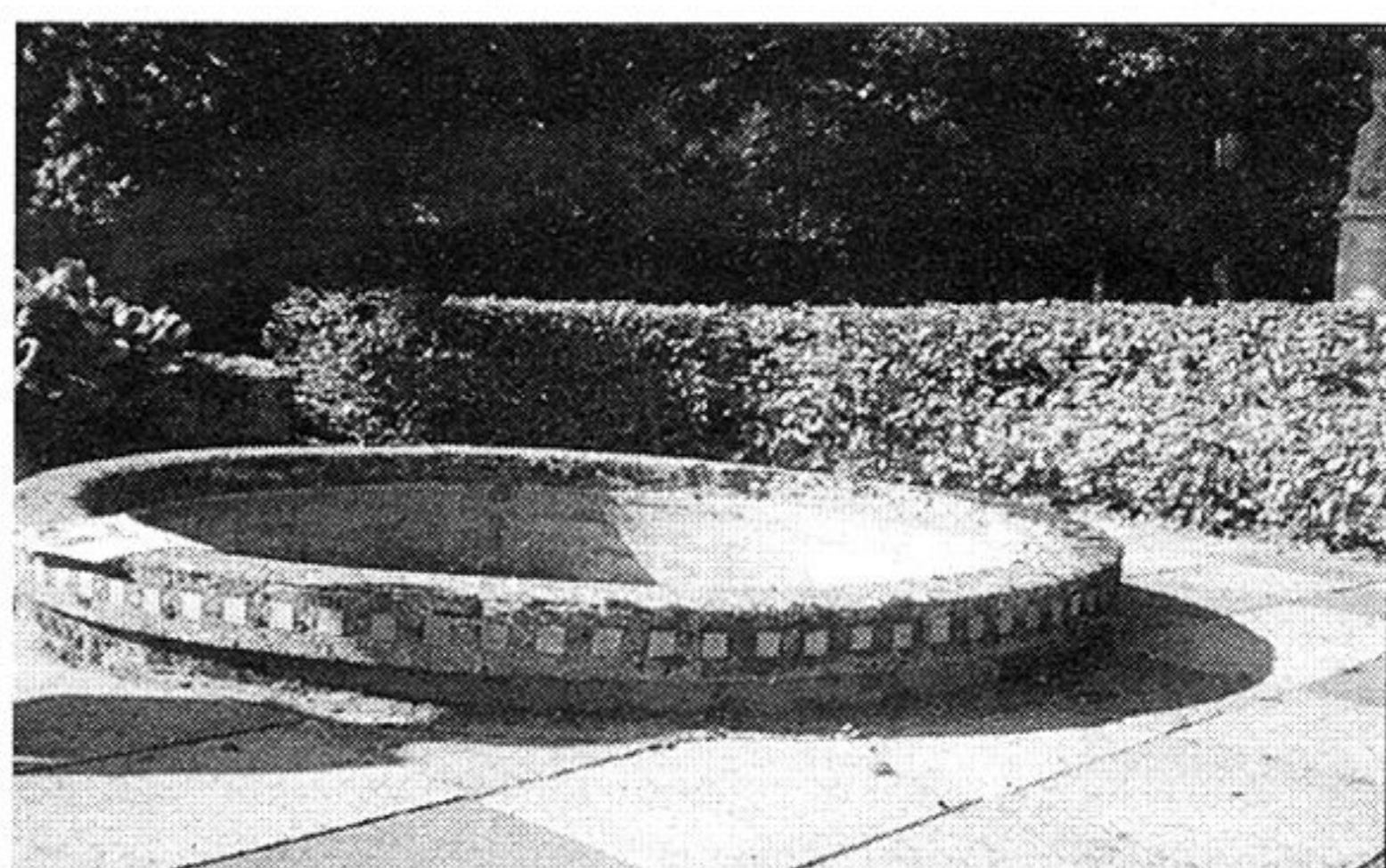
Dvadeset godina nakon smrti velikog pisca

Kako se obnavlja Krležin Gvozd?

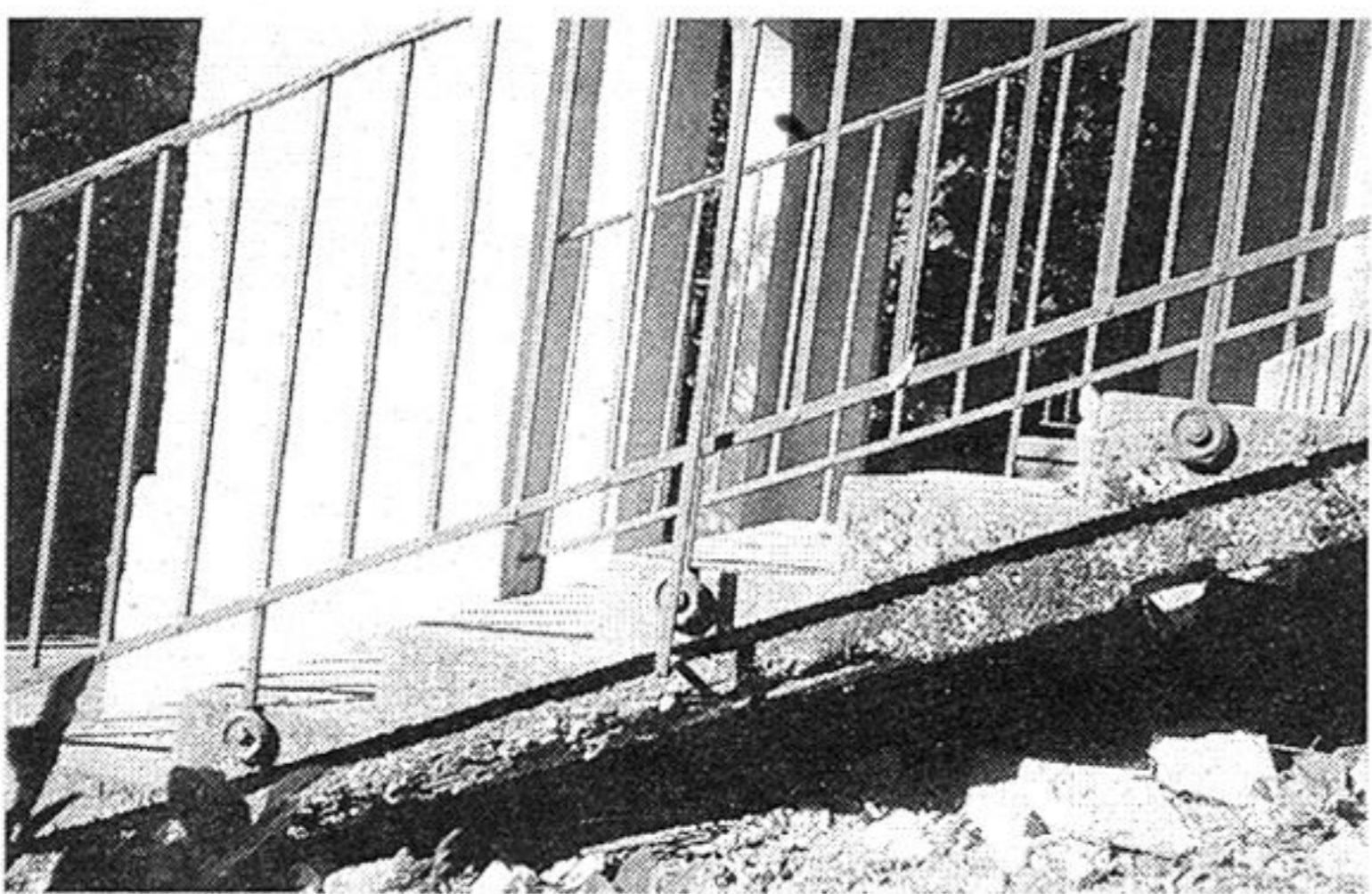
• Obnavlja se samo prvi kat zgrade, te okoliš, jer je 40 posto zgrade i okoliša u vlasništvu druge osobe • Hoće li se Grad uspjeti dogovoriti sa suvlasnikom zgrade o otkupu?

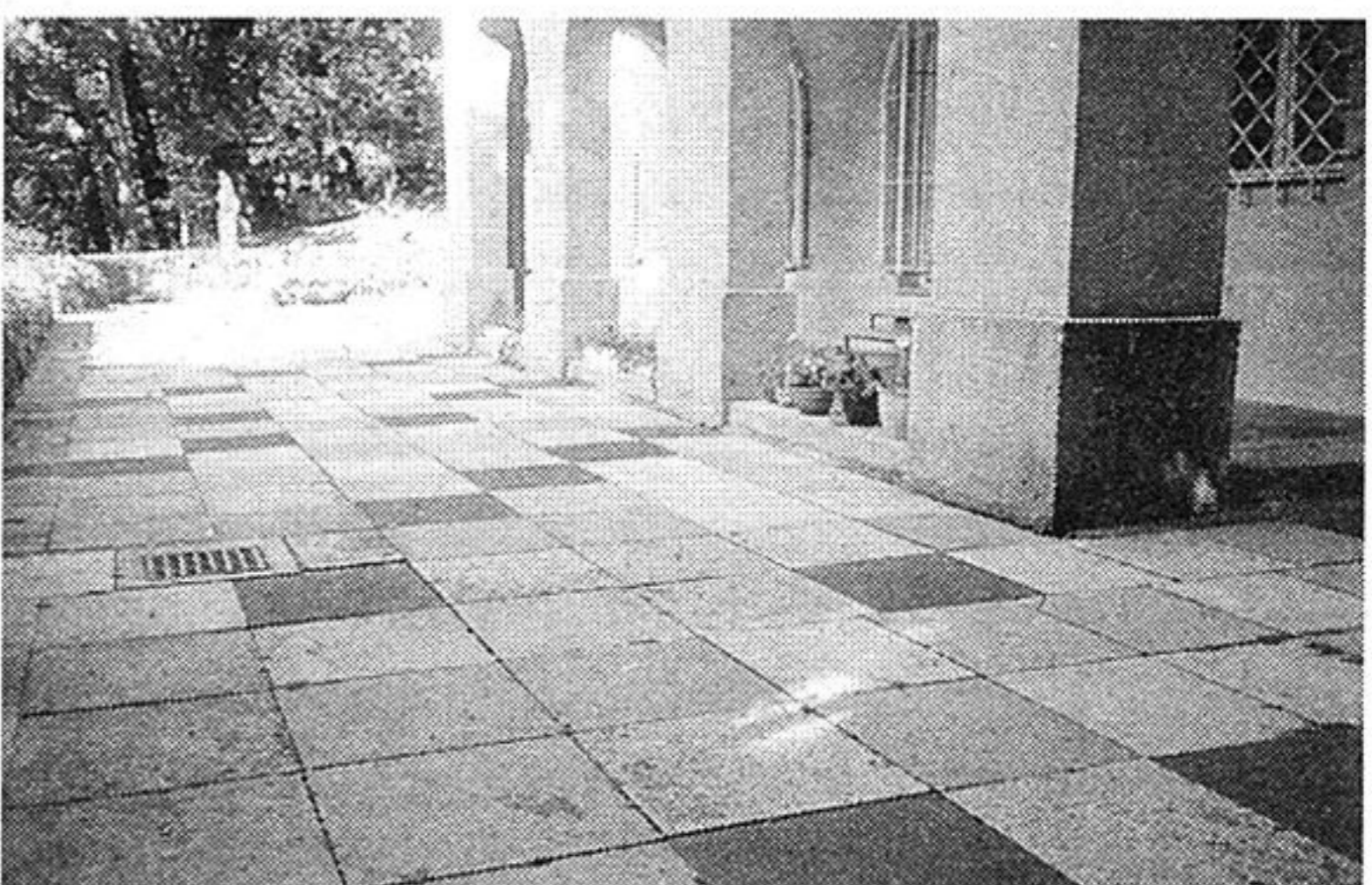
Bazen u vrtu je bio potpuno devastiran, a keramičke pločice uništene

Fontana u vrtu je predviđena za obnovu da bi bila ista kao u vrijeme boravka Bele i Miroslava Krleže u zgradi na Gvozdu broj 23

Stubište, kao i ostali dijelovi zgrade traže obnovu

Na dvorištu su postavljene pločice, u »neredu« kako je bilo i prije

Dvadeset godina nakon smrti velikog pisca, 29. prosinca 2001. godine obnovljeni Gvozd će biti potpuno uređen, s namještajem i drugim predmetima iz vremena kada su u toj kući živjeli Miroslav i Bela Krleža.

Tako kaže koordinator radova Vasilije Dončev, dipl. ing. građ. iz Gradskog zavoda za izgradnju grada.

Svi građevinski i obrtnički radovi trebali bi biti dovršeni do 22. studenog, a preostalo vrijeme od 37 dana, računajući i nedjelje, trebalo bi biti dovoljno za vraćanje svih stvari koje su pripadale toj kući i njenim stanarima, Beli i Miroslavu Krleži.

Taj posao mora obaviti Muzej grada Zagreba, a čovjek koji će se tim poslom namučiti je prof. Slavko Šterk.

Naš prvi sugovornik o obnovi Krležinog Gvozda bio je Vasilije Dončev, koordinator, a prvo pitanje za njega je bilo:

Kakvo ste stanje zatekli prije početka radova?

– Sve je bilo zapušteno, kuća, fasada, krov, interijer, bazen, fontana, popločeno dvorište, ograda, kamene ploče, stubište kod garaže, da o parku i ne govorimo.

• Šest izvoditelja radova

Koordinatoru Dončevu nije bilo lako uskladiti rad šest firmi koje su svaka za sebe obavljale svoj dio posla.

CIGLA, građevinska tvrtka radila je na sanaciji fasade i garaže.

KRS UNIVERZAL, na uređenju okoliša, osim hortikulturnih radova, a obavila je i građevinske i obrtničke radove na uređenju stana.

ZRINJEVAC je dobio posao hortikulturnog uređenja parka između Gvozda i Dubravkinog (Sofijinog) puta. Park ima spomeničku vrijednost.

ALING je na natječaju dobio posao na izgradnji sustava protupožarne i protuprovalne zaštite, te video nadzora.

GRADMONT se brine za ugradnju klima uređaja i ovlaživanje zraka.

MUZEJ GRADA ZAGREBA dolazi zadnji, da bi posložio sve stvari i predmete na isti način kako je to bilo u vrijeme kada su u Gvozdu živjeli Miroslav i Bela Krleža.

• Projekt gradnje i obnove

Zgradu Krležinog Gvozda projektirao je poznati zagrebački arhitekt Rudolf Lubinski, a zgrada je tada dobila ime: »Vila REIN«, po tadašnjem vlasniku.

Tu smo informaciju dobili u Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode, od Silvija Novaka, zamjenika pročelnice.

Pitali smo Novaka kakve je zahtjeve Zavod postavio projektantu obnove Krležinog Gvozda, arhitektu Željku Kovačiću.

– Naše intervencije – rekao nam je Novak, usmjerene su na okoliš, padine brijega sa stazom Gvozd – Tuškanac, te dalje s Gornjim gradom, sve do Muzeja Grada Zagreba.

U tome zapušenom prostoru treba urediti stubište, terase, zamijeniti keramičke pločice na bazenu i kamene ploče u dvorištu, uz napomenu da sve mora biti autentično, da se vrati ambijent iz vremena kada su u zgradi živjeli Miroslav i Bela Krleža.

Nije bilo jednostavno pronaći materijale, ali su izvoditelji radova uspjeli nabaviti u Italiji keramičke pločice iste vrste i boje kao što su bile prije devastacije bazena. To vrijedi i za ploče kojima je popločeno dvorište.

Da bi ambijent bio isti kao u vrijeme gradnje zgrade, pobrinuli su se Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode te je, u suradnji s Muzejom grada Zagreba i Tvornicom električnih proizvoda, proizveden kandelaaber, kakav je u vrtu i parku bio prije 72 godine, u vrijeme izgradnje Vile Rein, 1929. godine.

U parku su i skulpture kojima se ne zna autor i koje nisu predmet obnove, bar ne za sada.

Za sada neće biti ni većih zahvata u parku, na dendrološkom materijalu,

što bi trebao biti posao posebnog projekta.

• Memorija Miroslav i Bela Krleža

Taj je naslov dao projektant obnove Krležinog Gvozda, arhitekt Željko Kovačić. Tu memoriju projektant obnove vidi u Krležinoj radnoj sobi, Berlinom salonu, kao i u cjelini stana, radnom stolu, policama knjiga, kupaonici, kuhinji, Ivkinoj sobi, ugrađenom ormaru u hodniku... Stilska konfuzija, hrpe knjiga i novina, neurednost i nered, a sve se može vidjeti na fotodokumentaciji i popisu muzejskih kustosica i sve to predstavlja faktografiju koju treba ponovno uspostaviti.

Krleža ne treba uljepšavanje i laganje. Treba uspostaviti stvarne odnose kakvi su bili i to će donijeti veliku ambijentalnu snagu. Moglo bi se reći da su ove natuknice bile ideja vodilja projektantu u projektiranju obnove Krležinog Gvozda.

• Opis projektnog rješenja

Projektant u opisu počinje s predsoobljem i velikim ogledalom na kojemu bi bilo fotopovećanje Krleže, s karakterističnim skinutim šeširo, uz srdačan pozdrav.

U opisu rješenja projektant navodi reprezentativni dio stana, bez uvođenja barijera, s označenim smjerom kretanja. Blagovaonica će biti ista kao u vrijeme kad su u njoj objedovali Bela i Miroslav Krleža. U radnoj sobi će biti sačuvane knjige i predmeti koje bi trebalo zaštititi finom mrežom.

Projektant nije zaboravio ni ostale prostore, kuhinju, kupaonicu, hodnik, WC, Ivkinu sobu, izbu, te okoliš, dvorište i vrt. U opisu su predviđeni uređaji, kao što su klimatizacija, ovlaživači zraka, elektroinstalacije, telefon, te sustav zaštite.

Podrobnije o opisu rješenja u idućem broju

S. Plišo